

DZĒRVEŅU (LIELOGU) LAUKA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Materiāli un darbi	Mēr- vienība	Augsnes sagatavošanas gads			Stādīšanas gads – 1. gads			2. gads			3. gads		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MATERIĀLU IZMAKSAS													
Stādāmais materiāls – stīgas	t				3	2000,00	6 000,00						
Mēslojums:													
Tirviela:					N:P ₂ O ₅ :K ₂ O(32:11:21)			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O(17:17:32)			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O(21:17:32)		
Minerālmēsli:													
NPK 11:11:21	kg				100	0,60	60,30	150	0,60	90,45	150	0,60	90,45
Amonija sulfāts	kg				100	0,18	17,90				20	0,18	3,58
Augu aizsardzība:													
Fungicīdi							33,46			33,46			33,46
Citas izmaksas:													
Zāģu skaidas mulčai	m ³	60	7,50	450,00	50	7,50	375,00	30	7,50	225,00	20	7,50	150,00
Inventārs					1	200,00	200,00						
KOPĀ (1)				450,00			6 626,36			348,91			277,49
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Agroķīmiskās analīzes	reizes	1	50,00	50,00							1	50,00	50,00
Virsmas attīrīšana no velēnām, koku celmiem, krūmiem	reizes	1	2800,00	2800,00									
Dīķa izrakšana	reizes	1	1500,00	1500,00									
Drenāžas – apūdeņošanas grāvju sistēmas ierīkošana	reizes	1	3700,00	3700,00									
Galvenā apūdeņošanas kanāla rakšana	m	100	5,00	500,00									
Apūdeņošanas sistēmas ikgadējā tīrīšana	reizes							1	160,00	160,00	1	160,00	160,00
Zāģu skaidu izkliešana – mulčēšana (ar lāpstām)	EUR/m ³	60	4,90	294,00	50	4,90	245,00	30	4,90	147,00	20	4,90	98,00
Virsmas līdzināšana	reizes				1	285,00	285,00						
Virsmas frēzēšana (vismaz 12 cm dziļi)	reizes				2	64,00	128,00						
Mēslojuma izkliešana	reizes				2	17,55	35,10	1	17,55	17,55	2	17,55	35,10
Stīgu sagatavošana – saciršana	reizes				1	140,00	140,00						
Stīgu stādīšana – izkliešana uz lauka, iefrēzēšana	reizes				1	400,00	400,00						
Pievadceļu izbūve līdz purvam, ap laukiem	reizes	1	4000,00	4000,00				1	80,00	80,00			
Smidzināšana	reizes				1	19,68	19,68	1	19,68	19,68	1	19,68	19,68
Dēstu pieveļšana	reizes							1	86,00	86,00	1	86,00	86,00
Ravēšana	reizes										1	185,00	185,00
KOPĀ (2)				12 844,00			1252,78			510,23			633,78
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3) (1+2 =3)				13 294,00			7 879,14			859,14			911,27
ATBALSTS													
Vienotais platības maksājums (VPM)				90,95			90,95			90,95			90,95
Zaļināšanas maksājums				51,48			51,48			51,48			51,48
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augliem un ogām (SAU)							145,12			145,12			145,12
KOPĀ (4)				142,43			287,55			287,55			287,55
BRUTO SEGUMS (5=4-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				-13 151,57			-7 591,59			-571,59			-623,72

Dārza likvidēšana 427

1	Materiālu izmaksas kopā (1.–4.gads)	7 702,76
2	Darbspēka izmaksas kopā (ieskaitot dārza likvidēšanu)	15 667,79
3	Izmaksas (darbs un materiāli) kopā (1.+2.)	23 370,55

Apkārt dzērveņu laukiem jāierīko grāvji ar regulējamu ūdens līmeni, lai tos varētu apūdeņot vai nosusināt. Apūdeņošanas sistēma regulāri jātīra un no tās jāizvāc dūņas, kas veidojas kūdras rūgstot saules siltuma rezultātā. Laistīšanas sistēma kūdras augsnes nav obligāta. Ja stādījumi ir pareizi mulčēti un gruntsūdens līmeni var noturēt 0,5–1 m augstumā, tad līdz pat 3 mēnešus ilgām sausumam dzērveņu saknes necieš. Stādīšanas gadā, ja pavasarī ir sauss, nepieciešams 1–2 reizes samitrināt kūdras virskārtu.

Izstrādātajā bruto segumā par mulčas materiālu izvēlētas skuju koku zāģu skaidas. Šis mulčēšanas materiāls nodrošina labu augu veselības stāvokli, t.i., aizsargā no slimībām. Svarīgi izvēlēties kvalitatīvas, tīras skaidas, lai stādījumā netiktu ienēsātas nezāles un slimības. Fungicīdu nepieciešams lietot, lai novērstu vai ierobežotu stādu gaitotņu puvi. To lieto lokāli.

Bruto segums sagatavots, izmantojot Latvijas Augļkopju asociācijas sniegtos datus.

Izstrādātais lielogu dzērveņu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražību.

Bruto segums sastādīts lielogu dzērvenēm, kas audzētas kūdrājā, vēlāk mulčējot ar zāģu skaidām. Augsnes reakcija pH4,0–5,0. Ja dzērvenes audzē minerālaugsnē, lai noregulētu augsnes pH, laukam vismaz 30 cm biezumā jāuzber sīnu purva kūdra.

Pirms dzērveņu stādījumu ierīkošanas jāveic augsnes agroķīmiskās analīzes. Kūdra ir ļoti labs absorbētājs, tāpēc tur ieliktie minerālmēsli paliek ļoti ilgi un ir viegli aprēķināmi. Lai aprēķinus precīzētu, analīzes nepieciešams veikt 3.–4. gadā. Mikroelementu analīzes vajadzētu veikt 1. ražas gadā un tad ik pēc 2 līdz 3 gadiem.

Bruto segumā kā stādāmais materiāls izmantotas stīgas (uz 1 ha nepieciešamas apmēram 3 t). Stīgas izkaisu pa stādāmo platību, iestrādā ar frēzi vai diskiem, pēc stādīšanas lauks jāapaļo. Labākais stādīšanas laiks ir no 10. maija līdz 15. jūnijam. Eksperti iesaka iegādāties kvalitatīvas stīgas, kas ievāktas no labi ražojošiem laukiem, bez slimību pazīmēm. Sliktas kvalitātes stīgas mēdz pelēt un uz tām attīstās dažādas puves, līdz ar to stādījumi nav ražīgi. Stādījumu platības var palielināt arī ar pašu izaudzēto stīgu materiālu, sākot griezt stīgas trīsgadīgos dzērveņu laukos.

Augsnes sagatavošanas operāciju veidi un izmaksas ir atkarīgas no tā, kādā stāvoklī ir lauks. Ja lauks ir iekopts, bez krūmiem un kokiem, augsnes sagatavošanas izmaksas būs mazas. Materiālu pievešanai un produkcijas novešanai no lauka ir nepieciešams izbūvēt ceļus. Pievadceļu izbūvi var plānot arī ar 3. gadu, kad dzērvenes sāks ražot un būs nepieciešama produkcijas izvešana. Pievadceļu izbūves izmaksas var atšķirties. Tās atkarīgas no tā, kādā augsnē tiek audzētas dzērvenes (kūdras purvs vai tml.) un kādi materiāli ceļa būvniecībā tiek izmantoti.

Audzētājiem dzērveņu lauka kopšanai būtu ieteicams iegādāties savu tehniku, tādā veidā gan samazinot izmaksas ilgtermiņā, gan profilaktiski izvairoties no slimībām, kas tiek pārnēstas ar norāmu tehniku.

Ja dzērveņu vertikālie dzinumi ir slikti auguši (<5 cm), tad nepieciešams papildus mēslot ar amonija sulfātu. Ja slāpekļa dzērvenēm būs par daudz, ievērojami palielināsies stīgu masa, savukārt samazināsies ogu raža. Superfosfāts jānodod agri pavasarī.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgām kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2020. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniecības tehnoloģijai un apstākļiem (augšņu augsība, iekultivētības pakāpe, nezāļainība, cenas u. c.).